

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

Polityka ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował: Pełnomocnik ds. Jakości	Gabriela Kowalska	12.08.2024 r.	
Sprawdził: Z-ca Dyrektora ds. Medycznych	Małgorzata Krakowska-Stasiak	12.08.2024 r.	
Zatwierdził: Dyrektor	Michał Pularek	12.08.2024 r.	

Rozdział 1

Wprowadzenie

Zasady przedstawione w niniejszym dokumencie zostały wprowadzone w celu zapewnienia małoletnim pacjentom, uczestnikom imprez sportowych oraz pokazów z pierwszej pomocy jak największego poczucia bezpieczeństwa i ochrony przed krzywdzeniem w związku z *ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r.poz. 1606)*, zmieniającej niektóre zapisy *ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560)*.

Integralnym elementem niniejszego dokumentu jest wersja skrócona Polityki ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie przeznaczona dla dzieci.

Przegląd, aktualizacja i monitoring stosowania polityki

1. Co najmniej raz na dwa lata, niniejszy dokument będzie podlegał przeglądowi i ewentualnej aktualizacji w celu dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Corocznie wśród pracowników oraz osób współpracujących będzie przeprowadzana ankieta monitorująca

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

poziom realizacji niniejszej polityki.

3. W ankiecie personel może proponować zmiany w polityce oraz wskazywać naruszenia standardów ochrony małoletnich w podmiocie leczniczym

Dla kogo opracowano zasady?

Polityka ochrony dzieci ma zapewnić bezpieczeństwo każdej osobie poniżej 18 roku życia, która jest:

- o pacjentem Pogotowia Ratunkowego w Skawinie (czyli udzielana jest jej pomoc medyczna oraz wsparcie psychologiczne w sytuacji powodującej stan nagłego zagrożenia zdrowotnego),
- o uczestnikiem pokazu z zakresu pierwszej pomocy organizowanego przez Pogotowie Ratunkowe w Skawinie
- o uczestnikiem imprez sportowych, zabezpieczanych pod względem medycznym przez Pogotowie Ratunkowe w Skawinie

Kogo obowiązują zasady?

Przestrzeganie Polityki ochrony dzieci jest obowiązkiem:

- o pracowników Pogotowia Ratunkowego w Skawinie,
- o osób współpracujących z Pogotowiem Ratunkowym w Skawinie (na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy kontraktowej lub innej pisemnej formy współpracy),
- o studentów odbywających praktyki zawodowe w zespołach ratownictwa medycznego,
- o osób odbywających wolontariat w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie, którzy mają bezpośredni kontakt z osobą poniżej 18 roku życia

Rozdział 2

Definicje

Pracownik – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę

Osoba współpracująca – osoba, która świadczy usługi na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy kontraktowej lub innej pisemnej formy współpracy

Dziecko/małoletni - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

Opiekun dziecka - przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic/opiekun/rodzic zastępczy (art.98, 155,1121 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego) ; opiekun tymczasowy małoletniego obywatela Ukrainy (art.25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

Zgoda opiekuna - zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

Przemoc domowa - to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę. Gdy zachowania wobec dziecka stanowi przemoc domową należy wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Do wszczęcia procedury nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy ani osoby stosującej przemoc (Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 424 z późn. zm.).

Krzywdzenie dziecka/małoletniego – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka/małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra dziecka/małoletniego, w tym jego zaniedbywanie

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- **Przemoc fizyczna wobec dziecka.** Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się. Przemocą fizyczną będzie: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie, zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.
- **Przemoc psychiczna wobec dziecka (przemoc emocjonalna).** Jest to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

- niedostępność emocjonalną,
 - zaniechanie emocjonalne,
 - relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
 - niedostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka,
 - niedostrzeżenie lub nieuznanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
 - nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,
 - sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.
- **Przemoc seksualna (wykorzystywanie seksualne dziecka).** Jest to angażowanie dziecka poprzez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nie seksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności.
- **Zaniebywanie dziecka.** Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniebywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- **Przemoc rówieśnicza** (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:
- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie),
 - przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie,

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

szantaż),

- przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
- przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),
- cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych),
- wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub nakłanianie / zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).

Jak można zakwalifikować sytuacje/wydarzenia stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa dzieci?

- a) Istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem lub popełniono przestępstwo.
- b) Zachowanie wobec dziecka stanowi przemoc domową.
- c) Doszło do innej formy krzywdzenia takiej jak np. kary fizyczne, poniżanie, krzyk lub relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo).
- d) Doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

Kto może być podejrzewany o krzywdzenie dziecka?

- o rodzice/opiekunowie prawni dziecka,
- o inne osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, w tym o nieustalonej tożsamości),
- o inne dziecko.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

Rozdział 3

Rekrutacja personelu

1. Każdy pracownik lub osoba współpracująca mająca kontakt z małoletnim jest weryfikowana pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Przed nawiązaniem współpracy z osobą, która z uwagi na wykonywane obowiązki służbowe może mieć kontakt z dziećmi, Dział Administracji ma obowiązek sprawdzenia informacji dotyczących karalności danej osoby, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, co polega na:
 - a) zweryfikowaniu czy dana osoba figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Dodatkowo, w ciągu roku dział Administracji dokonuje sprawdzenia obecności w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym 10 losowo wybranych osób, które w ramach wykonywanych obowiązków mogą mieć bezpośredni kontakt z dziećmi i prowadzi wykaz zweryfikowanych osób. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
 - b) pobraniu od osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności. W przypadku osób posiadających obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska konieczne jest także przedłożenie analogicznej informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa. Za wiążące uznaje się zaświadczenie sporządzone nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia w Dziale Administracji
 - c) uzyskaniu oświadczenia o państwie lub państwach w jakich w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwała osoba, z którą mamy nawiązać współpracę. Jeżeli w oświadczeniu wskazane zostaną kraje inne niż Rzeczpospolita Polska konieczne jest przedstawienie informacji z rejestrów karnych tych państw. Wzór oświadczenia o krajach zamieszkania stanowi *załącznik 1* do Polityki.
2. Pogotowie Ratunkowe w Skawinie wymaga przedłożenia informacji z rejestru karnego obcego państwa przetłumaczonej na język polski przez tłumacza przysięgłego.
3. W sytuacji gdy dane państwo nie przewiduje możliwości sporządzenia informacji o niekaralności lub gdy nie prowadzi takiego rejestru, osoba pod rygorem odpowiedzialności karnej przedkłada stosowne pisemne oświadczenie o zaistniałej sytuacji wraz z informacjami, o których mowa w art. 21 ust. 7 *ustawy dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*. Wzór oświadczenia o niekaralności stanowi *załącznik 2* do Polityki.
4. Pracownik Działu Kadr zobowiązany jest do zweryfikowania informacji o braku możliwości pozyskania danych o niekaralności z danego państwa na podstawie informacji zamieszczonych na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości pod adresem:

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/warto-wiedziec>

w dokumencie o nazwie: „Wykaz państw – pozyskiwanie informacji z zakresu przestępstw art. 21 ust. 3 ustawy o ochronie małoletnich”.

5. Studenci uczelni wyższych chcący odbyć praktyki zawodowe w zespołach ratownictwa medycznego zobowiązani są do dostarczenia przed planowanym terminem rozpoczęcia praktyk analogicznych dokumentów, o których mowa w punktach od 1 do 5 niniejszego rozdziału.

Rozdział 4

Udostępnianie Polityki ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

1. Każda osoba przyjęta do pracy lub rozpoczynająca współpracę z Pogotowiem Ratunkowym w Skawinie od dnia 15.08.2024 roku zobowiązana jest do zapoznania się z Polityką ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie i do jej przestrzegania. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3 do Polityki.
2. Oświadczenie powinno być wypełnione najpóźniej w dniu rozpoczęcia współpracy i być przechowywane w teczce akt osobowych pracownika lub w analogicznym miejscu przechowywania dokumentacji osób współpracujących.
3. Brak zgody na podpisanie oświadczenia uniemożliwia nawiązanie z taką osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/współpracy).
4. Osoby zatrudnione i współpracujące z Pogotowiem Ratunkowym w Skawinie w okresie przed wdrożeniem Polityki ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie potwierdzają zapoznanie się z ww. dokumentem, a także z jego aktualizacjami podpisując stosowne oświadczenie.
5. Polityka ochrony dzieci i wersja skrócona Polityki jest dostępna w formie papierowej w Dziale Administracji Pogotowia Ratunkowego Skawinie oraz na stronie www.pogotowieskawina.pl
6. Studenci uczelni wyższych chcący odbyć praktyki zawodowe w zespołach ratownictwa medycznego, przed planowanym terminem rozpoczęcia praktyk zobowiązani się do zapoznania się i do przestrzegania zasad Polityki ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie.
Podpisane przez studenta oświadczenie, którego wzór stanowi załącznik 3 do Polityki przechowywane jest razem z pozostałą dokumentacją praktyk.

Rozdział 5

Bezpieczne relacje: personel medyczny - dziecko

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel podmiotu leczniczego jest działanie dla dobra małoletniego, troski o jego bezpieczeństwo i w jego najlepszym interesie, w ramach

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Personel traktuje małoletniego z empatią i szacunkiem wobec jego godności, potrzeb oraz intymności.

Jak powinna wyglądać właściwa komunikacja z dzieckiem?

1. Zaczynij od przedstawienia się i swojej funkcji. Jeśli wiesz, że pacjent może nie zrozumieć Twojego stanowiska, krótko wytłumacz mu czym się zajmujesz.
2. Pozwól pacjentowi - dziecku na wypowiedzianie się w każdej kwestii, także w zakresie ochrony zdrowia. Pamiętaj, że pacjent powyżej 16 r.ż. ma prawo do pełnej informacji medycznej i decydowania o procesie diagnostyczno-terapeutycznym.
3. Każdą wypowiedź pacjenta traktuj z należytą uwagą. Odpowiadaj na pytania dziecka - pacjenta zgodnie z prawdą, dostosowując komunikat do jego możliwości (wieku, stanu emocjonalnego, poziomu rozwoju i sytuacji, w której się znajduje). Wyrażaj się prosto i zrozumiale. Jeśli masz wątpliwości, czy pacjent Cię zrozumiał, zapytaj. Upewnij się także, że pacjent wie, że może zadawać Tobie lub innym członkom personelu pytania.
4. Małoletni ma prawo do otrzymywania informacji na temat swojego stanu zdrowia oraz podejmowanych czynności medycznych. Jeśli coś jest dla dziecka - pacjenta niezrozumiałe, staraj się to wytłumaczyć prostym językiem.
5. Nie zawstydzaj dziecka - pacjenta używając skomplikowanego języka i terminów medycznych, których może nie zrozumieć.
6. Zwracaj się do dziecka po imieniu w formie preferowanej przez dziecko, respektuj jego tożsamości ekspresję.
7. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
8. Nie wolno małoletniego upokarzać, krzyczyć na niego, lekceważyć lub obrażać.
9. Zachowaj wrażliwość kulturową, szanuj i równo traktuj każde dziecko bez względu ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.
10. W przypadku udzielania pomocy dziecku, u którego występują problemy z komunikacją (dziecko niemówiące lub posługujące się mową w ograniczonym stopniu, dziecko, u którego występują bariery w porozumiewaniu się), kierownik ZRM może wykorzystać do rozmowy z osobą o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, tablice z symbolami odnoszącymi się do zjawiska przemocy i innego pomocnego słownictwa, które stanowią załącznik 4 do Polityki.
11. Każdy pracownik lub osoba współpracująca z Pogotowiem Ratunkowym w Skawinie zobowiązany jest się do niezwłocznego poinformowania bezpośredniego przełożonego na piśmie o

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

postawieniu mu zarzutów lub wszczęciu jakiegokolwiek postępowania karnego lub dyscyplinarnego w zakresie przestępstw na szkodę dzieci.

Prawo do prywatności podczas udzielania świadczeń zdrowotnych

1. Każdy członek personelu ma obowiązek szanować prawo dziecka do prywatności. Należy poinformować dziecko o tym, że ma prawo do poufności ze strony personelu medycznego, jeśli dana informacja nie zagraża życiu lub zdrowiu dziecka i dotrzymanie poufności nie wiąże się ze złamaniem prawa. Jeśli zajdzie potrzeba ochrony dziecka bądź wystąpi inna sytuacja, z którą wiąże się ujawnienie określonych danych na temat dziecka, należy go o tym jak najszybciej powiadomić, wyjaśniając sytuację.
2. W trakcie badania należy, w miarę możliwości zapewnić obecność opiekuna dziecka, chyba że dziecko sobie tego nie życzy lub innej osoby bliskiej wskazanej przez dziecko. Należy zadbać o to, aby opiekun był informowany o bieżącej sytuacji medycznej dziecka, a także uwzględnić rolę opiekuna w opiece nad dzieckiem i uspokajaniu dziecka.
3. Omawiając sytuację zdrowotną dziecka i podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy traktować je podmiotowo, zwracać się bezpośrednio do dziecka, szanować prawo dziecka do autonomii, dawać mu poczucie sprawczości i wpływu na to, co się z nim dzieje w trakcie leczenia. Należy jednak pamiętać, że decyzje i wybory podejmowane przez dziecko powinny dotyczyć spraw na miarę jego wieku, etapu rozwoju i możliwości poznawczych oraz z uwzględnieniem jego bezpieczeństwa. Należy respektować prawo pacjentów, którzy ukończyli 16 lat, do współdecydowania o własnym zdrowiu oraz metodach leczenia i otrzymywania pełnych informacji w tym zakresie.
4. Podczas udzielania pomocy medycznej kontakt fizyczny z dzieckiem należy ograniczyć do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka i przeprowadzać je dbając o komfort pacjenta i z poszanowaniem jego godności i intymności. Należy zawsze uprzedzić o swoim działaniu, pytać o zgodę opiekuna dziecka lub samo dziecko. Podczas badania medycznego należy odsłaniać ciało dziecka partiami. W przypadku interwencji w miejscu publicznym należy postarać się w miarę możliwości odizolować pacjenta od osób postronnych. Procedury medyczne wykonywane poza ambulansem należy ograniczyć do niezbędnego minimum, a w przypadku braku takiej możliwości, należy zadbać o poszanowanie prawa pacjenta do intymności i godności oraz zachowania tajemnicy informacji z nim związanych.
5. Kontakt fizyczny z dzieckiem niezwiązany z udzielaniem świadczenia medycznego może odbywać się wyłącznie za zgodą dziecka i zgodnie z jego potrzebą. Przed przytuleniem, pogłaskaniem czy wzięciem dziecko na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, należy zapytać je, czy tego potrzebuje.
6. Jeśli zachodzą ustawowe podstawy zastosowania wobec dziecka przymusu, należy postępować zgodnie z procedurą stosowania przymusu bezpośredniego, jednak by jak najmniej wpływać na

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

intensywność emocji dziecka.

7. W przypadku pracy z dzieckiem, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania należy zachować ostrożność i dystans w celu ochrony dziecka. Zawsze należy tłumaczyć dziecku jakie i dlaczego stawiamy granice.
8. Należy uszanować możliwe trudne emocje dziecka wynikające z interwencji zespołu ratownictwa medycznego, jego prawo do zmiany nastroju oraz zmiany zdania.

Ochrona przed krzywdzeniem

1. Reaguj za każdym razem, kiedy jesteś świadkiem krzywdzenia lub podejrzewasz krzywdzenie dziecka.
2. Staraj się o zachowanie bezpieczeństwa dziecka podczas interwencji medycznej i przebywania dzieckaw ambulansie. Reaguj, gdy widzisz, że obecność lub zachowanie danej osoby może źle wpływać na dziecko. Zwróć uwagę na to, aby w czasie interwencji medycznej zarówno w domu pacjenta, jak i w ambulansie nie znajdowały się osoby nieuprawnione.

Członkowi personelu nie wolno:

- 1) nawiązywać lub utrzymywać z dzieckiem (pacjentem) relacji o charakterze seksualnym lub romantycznym, relacji opartych na nagradzaniu, relacji wykorzystujących przewagę fizyczną bądź zależność dziecka,
- 2) składać dziecku propozycji, czynić komentarzy niewłaściwych dla relacji pracownik – dziecko, dotykać dziecka w sposób, który może być uznany lub jest nieprzyzwoity albo niestosowny,
- 3) oglądać treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę w obecności dzieci, udostępniać dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę lub umożliwiając im zapoznanie się z tymi treściami,
- 4) utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych,
- 5) przyjmować pieniędzy, prezentów od dziecka lub jego opiekuna,
- 6) naruszać prawa dziecka do intymności i prywatności, ujawniać danych osobowych ani medycznych,
- 7) omawiać sytuację dziecka ignorując jego obecność,
- 8) ograniczać możliwość pobytu rodzica przy dziecku,
- 9) straszyć dziecka ani szantażować go w celu nakłonienia do współpracy,
- 10) ignorować, bagatelizować, zaprzeczać odczuciom dziecka np. strachu, lęku przed bólem, niepewności do nowej sytuacji. Jeśli dziecko mówi, że czuje się w taki sposób, to tak właśnie jest. Nie można mówić, że nie może się tak czuć,
- 11) mówić pacjentowi nieprawdy. Gdy dziecko zapyta, czy dana procedura będzie bolała, to jeśli tak, trzeba odpowiedzieć, że może boleć. Nie można mówić, że nie będzie bolało, jeśli wiemy, że boli,
- 12) wyciągać pochopnych wniosków o dziecku i jego rodzinie, jeśli nie są uzasadnione profesjonalną wiedzą

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

oceną,

- 13) krzywdzić, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć, dyskryminować ani obrażać dziecka,
- 14) zakładać, że dziecko i jego rodzice/opiekunowie wiedzą, jak działa system ochrony zdrowiaw Polsce, w tym system Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Realizując ww. zasady personel działa w ramach obowiązującego prawa oraz własnych kompetencji.

Rozdział 6

Bezpieczne relacje dziecko - dziecko

Udzielanie doraźnej pomocy medycznej pacjentom-dzieciom przez zespoły ratownictwa medycznego, realizowane są indywidualnie dla każdego dziecka, tj. bez kontaktu pacjenta-dziecka z innym dzieckiem.

Pokazy z pierwszej pomocy dla dzieci oraz zawody sportowe organizowane są sporadycznie, przez co nie służą budowaniu społeczności oraz tworzeniu się relacji i więzi między jego uczestnikami. Kontakt między dziećmi jest krótkotrwały i okazjonalny, a dzieci podczas trwania szkolenia lub imprezy sportowej znajdują się pod stałym nadzorem opiekuna grupy.

Rozdział 7

Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz udzielanie wsparcia

Formy krzywdzenia

- a) Popelniono przestępstwo lub istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem.
- b) Zachowanie wobec dziecka stanowi przemoc domową.
- c) Doszło do innej formy krzywdzenia takiej jak np. kary fizyczne, poniżanie, krzyk lub relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo).
- d) Doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

Zasady ogólne

1. Procedury interwencji mają za cel wspierać członków personelu w realizowaniu prawnego społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
2. Personel wykonujący zawody medyczne pełni jedną z najważniejszych ról w procesie rozpoznawania krzywdzenia dziecka.
3. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

4. W każdym przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzewanej o krzywdzenie.
5. Fakt zidentyfikowania objawów mogących świadczyć o krzywdzeniu dziecka - pacjenta podlega obowiązkowemu odnotowaniu w Karcie Medycznych Czynności Ratunkowych
6. Wykaz objawów, których występowanie powinno sugerować uwzględnienie krzywdzenia dziecka w diagnostyce różnicowej znajduje się w Symptomach krzywdzenia dziecka stanowiących załącznik 7 do Polityki.

Zasady zgłaszania i raportowania przypadków krzywdzenia dziecka

7. Każda osoba, która podejrzewa lub jest świadkiem krzywdzenia dziecka – pacjenta, uczestnika pokazów z pierwszej pomocy organizowanych przez Pogotowie Ratunkowe w Skawinie lub uczestnika imprezy sportowej zgłasza ten fakt do działu Administracji (ustnie, telefonicznie, sms). Dodatkowo, członek personelu, który podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek wypełnienia Karty interwencji, której wzór stanowi załącznik 5 do Polityki. Wypełnioną Kartę interwencji niezwłocznie dostarcza do Działu Administracji lub niezwłocznie wysyła na adres mailowy: zloskawina@op.pl.
8. Jeżeli świadkiem krzywdzenia jest osoba spoza Pogotowia Ratunkowego w Skawinie, a sprawcą krzywdzenia dziecka jest pracownik lub współpracownik Pogotowia Ratunkowego w Skawinie, świadek zdarzenia wypełnia Kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik 5 do Polityki, a następnie przekazuje ją do działu Administracji Pogotowia Ratunkowego w Skawinie, ul. Niepodległości 12 lub na adres mailowy: zloskawina@op.pl
9. Po zapoznaniu się Dyrektora Pogotowia Ratunkowego w Skawinie z treścią Karty interwencji trafia ona do Działu Administracji, gdzie wyznaczony pracownik zapisuje Kartę w Rejestrze interwencji, którego wzór stanowi załącznik 6 do Polityki. W sytuacji, gdy o krzywdzenie dziecka podejrzewany jest pracownik Pogotowia Ratunkowego w Skawinie lub osoba współpracująca, Karta interwencji podlega rozpatrzeniu przez Komisję ds. skarg i wniosków.
10. Karty interwencji wraz z Rejestrem przechowywane są w Dziale Administracji.

Wsparcie dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

1. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka lub w sytuacji podejrzenia, że dziecko może być krzywdzone, kierownik ZRM w miarę posiadanych możliwości i kompetencji udziela pacjentowi – dziecku wsparcia adekwatnego do wieku, samopoczucia/obrażeń, charakteru zdarzenia.
2. W zależności od sytuacji, kierownik ZRM udziela dziecku /rodzicowi/opiekunowi informacji o specjalistycznych placówkach pomocy. Lista przykładowych ośrodków pomocy znajduje się poniżej w tabeli.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

**Całodobowy Telefon zaufania dla
dzieci i młodzieży**

116 111 oraz na stronie www.116111.pl, także chat

Dzieci mogą porozmawiać o wszystkim: o przyjaźni, miłości, dojrzewaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w szkole czy emocjach, których doświadczają. Gdy czują się dyskryminowane, kiedy doświadczają przemocy lub są jej świadkiem.

**Całodobowy Dziecięcy Telefon
Zaufania Rzecznika Praw
Dziecka**

**800 12 12 12 oraz na stronie www.800121212.pl,
także chat**

Dręczą Cię w szkole, biją na podwórku, boisz się wychodzić z domu? Stałeś się celem ataku w internecie, jest hejt na Ciebie, ktoś wpuścił do sieci Twoje kompromitujące zdjęcie? Zostałeś sam, pogubiłeś się w życiu, straciłeś przyjaciela, nie masz z kim pogadać? Tutaj znajdziesz pomoc, zadzwoń!

**Całodobowy numer
interwencyjny Ośrodka
Interwencji Kryzysowej w
Krakowie**

12 421 92 82

Osobom będącym w kryzysie, w tym doświadczającym przemocy, udzielamy pomocy psychologicznej przez całą dobę. Jeśli potrzebujesz pomocy w związku z przeżywanym kryzysem – przyjdź do OIK, **ul. Radziwiłłowska 8b** lub zadzwoń.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Organizacja pozarządowa, która kompleksowo zajmuje się problematyką przemocy i wykorzystywania seksualnego dzieci, <https://fdds.pl/>

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rodzica, opiekuna lub innych bliskich dorosłych

Przestępstwo/przemoc domowa

1. Jeżeli w trakcie interwencji ZRM zaistnieje podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, w tym przemocy domowej, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, kierownik ZRM za pośrednictwem właściwego dyspozytora medycznego niezwłocznie powiadamia Policję.
2. W przypadku podejrzenia przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, przy jednoczesnej nieobecności na miejscu zdarzenia pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, kierownik ZRM jest uprawniony do rozpoczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
3. Członkowie zespołu ratownictwa medycznego udzielają pomocy medycznej poszkodowanemu dziecku na miejscu wezwania w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub innej osoby dorosłej, pod opieką której pozostaje poszkodowane dziecko, a niebędącej sprawcą krzywdzenia małoletniego.
4. Zespół ratownictwa medycznego transportuje poszkodowane dziecko w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub innej osoby dorosłej, pod której opieką pozostaje dziecko, a niebędącej sprawcą krzywdzenia małoletniego, do najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub izby przyjęć zapewniającego pomoc adekwatną do stanu dziecka.
5. W przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, należy powiadomić opiekuna dziecka, a w sytuacji gdy osobą podejrzaną o krzywdzenie jest opiekun dziecka, należy powiadomić niekrzywdzącego opiekuna.
6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony innego dziecka, należy powiadomić również opiekuna dziecka krzywdzącego.
7. Każdy przypadek krzywdzenia dziecka (lub podejrzenie krzywdzenia) wymaga adekwatnego opisu w dokumentacji medycznej, powiadomienia bezpośredniego przełożonego oraz wypełnienia Karty interwencji. Dalszy schemat postępowania opisany został w rozdziale 7 Zasady zgłaszania i raportowania przypadków krzywdzenia dziecka.
8. Podstawy prawne obowiązku podjęcia interwencji
 - Art. 240 Kodeksu karnego nakłada obowiązek powiadomienia prokuratora lub policji na każdego, kto ma wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu, usiłowaniu lub dokonaniu m.in. tych czynów: zabójstwo (art. 148 kk), spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 156 kk), zgwałcenia małoletniego poniżej 15 r. ż., zbiorowe, „kazirodcze”³ lub zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem (art. 197 §3 lub §4 kk), seksualne wykorzystanie niepełnoletniości lub bezradności (art. 198 kk), seksualne wykorzystanie małoletniego poniżej lat 15 (art. 200 kk). Niedopełnienie tego obowiązku jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3.
 - Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 12) nakłada na osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, obowiązek

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

niezwłocznego zawiadomienia o tym policji lub prokuratora. Ponadto ustawa ta nakłada na pracowników ochrony zdrowia obowiązek wszczęcia procedury Niebieskiej Karty w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka. Przemoc w tym przypadku dotyczy przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, przemocy seksualnej i przemocy z zaniedbania.

Inne niż przestępstwo/przemoc domowa formy krzywdzenia dzieci

1. W przypadku, podejrzenia:
 - zaniedbania potrzeb życiowych dziecka przez rodziców lub opiekunów dziecka,
 - innych nieprawidłowych relacji w rodzinie (np. rodzice są niewydolni wychowawczo),
 - innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych, kierownik ZRM opisuje zaistniałą sytuację w dokumentacji medycznej oraz wypełnia Kartę interwencji. Po zapoznaniu się z jej treścią przez Dyrektora Pogotowia Ratunkowego Skawinie trafia do Działu Administracji.
2. Karta podlega zarejestrowaniu przez pracownika Działu Administracji w Rejestrze interwencji, a następnie w zależności od charakteru sprawy:
 - Przygotowuje się wniosek o wgląd w sytuację rodziny/dziecka adresowany do sądu rodzinnego,
 - Pracownik Działu Administracji sporządza w przedmiotowej sprawie notatkę z wnioskiem o powiadomienie odpowiednich instytucji wsparcia i pomocy (np. właściwego ośrodka pomocy społecznej).
3. Podstawę prawną obowiązku podjęcia interwencji stanowi art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego. Każdy, kto wie o zagrożeniu dobra dziecka, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

Zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony członka personelu podmiotu

1. Każda osoba, która była świadkiem krzywdzenia pacjenta-dziecka przez personel medyczny Pogotowia Ratunkowego w Skawinie pisemnie informuje o tym zdarzeniu Dyrektora Pogotowia. Zgłoszenie powinno zawierać dane umożliwiające zidentyfikowanie interwencji medycznej/zdarzenia, pacjenta oraz zidentyfikowanie pracownika/współpracownika, który dopuścił się krzywdzenia pacjenta-dziecka. Zgłoszenie można złożyć osobiście w Dziale Administracji, listownie (32-050 Skawina, ul. Niepodległości 12) lub na adres mailowy: zloskawina@op.pl.
2. Dyrektor Pogotowia przekazuje zgłoszenie do weryfikacji i rozpatrzenia przez członków Komisji ds. rozpatrywania skarg i wniosków w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie. Do rozpatrzenia sprawy dodatkowo powołany zostaje Zastępca Dyrektora ds. medycznych.

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

3. Zespół dokonuje weryfikacji zgłoszenia (identyfikacja i analiza dokumentacji medycznej oraz innych posiadanych informacji o zdarzeniu), a następnie na ich podstawie dokonuje wstępnej kwalifikacji zdarzenia jako podejrzenie przestępstwa lub inna forma krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa.
4. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację) przestaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury.
5. W przypadku doznania przez dziecko innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony członka personelu, zespół ds. rozpatrywania skarg i wniosków ocenia jego charakter, okoliczności, stopień naruszenia praw, swobód i dóbr osobistych dziecka - pacjenta oraz rzeczywisty i możliwy wpływ na fizyczne i psychiczne zdrowie dziecka. W zależności od tego czy zdarzenie miało charakter łagodny czy poważny, Dyrektor Pogotowia Ratunkowego w Skawinie podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Zastępca Dyrektora ds. Medycznych podejmuje decyzję o ewentualnym przygotowaniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny/dziecka.
6. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa w stosunku do dziecka ze strony członka personelu należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi, aż do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu postępowania karnego przeciwko członkowi personelu w związku z popełnieniem przestępstwa przeciwko dziecku należy bezwzględnie i natychmiastowo odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Rozdział 8

Zasady ochrony dostępu do internetu i wizerunku małoletniego

1. Na terenie podmiotu leczniczego oraz w ambulansach małoletni korzysta z internetu za zgodą rodzica/opiekuna prawnego i na udostępnionym przez niego urządzeniu.
2. Pogotowie Ratunkowe w Skawinie co do zasady nie udostępnia publicznie wizerunku dzieci. Gdy jednak wymagają tego okoliczności (przykład: zawody lub gry dla dzieci, pokazy z zakresu pierwszej pomocy) wizerunek i dane osobowe dziecka publikowane są: na stronie internetowej Pogotowia Ratunkowego w Skawinie lub na Facebooku. Są to sytuacje rzadkie i wyjątkowe. Wizerunek dziecka publikowany jest wyłącznie na podstawie pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego. Dokument ten przechowywany jest przez Inspektora Ochrony Danych.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz,

Polityka Ochrony dzieci w Pogotowiu Ratunkowym w Skawinie

publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna nie jest wymagana.

Wykaz załączników

- Oświadczenie o krajach zamieszkania – załącznik 1
- Oświadczenie o niekaralności – załącznik 2
- Oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką ochrony dzieci w KPR – załącznik 3
- Tablice do komunikowania się z dzieckiem z problemami w porozumiewaniu się – załącznik 4
- Karta interwencji – załącznik 5
- Rejestr interwencji – załącznik 6
- Symptomy krzywdzenia dziecka – załącznik 7
- Ankieta monitorująca poziom realizacji Polityki Ochrony Dzieci – załącznik nr 8